

Spis treści

Przedmowa do wydania II	XVII
Wykaz skrótów.....	XIX
Rozdział I. Pojęcie, przedmiot, systematyka i funkcje prawa pracy	1
§ 1. Praca człowieka a prawo – uwagi ogólne	2
§ 2. Pojęcie, przedmiot i systematyka prawa pracy	5
I. Uwagi ogólne	5
II. Stosunki pracy	7
III. Stosunki prawne związane ze stosunkami pracy	14
IV. Systematyka prawa pracy	16
§ 3. Funkcje prawa pracy	17
§ 4. Prawo pracy w systemie prawa	21
I. Kryterium wyodrębnienia prawa pracy w systemie prawa	21
II. Stosunek prawa pracy do innych gałęzi prawa	22
1. Prawo pracy a prawo konstytucyjne	22
2. Prawo pracy a prawo cywilne	23
3. Prawo pracy a prawo administracyjne	24
4. Prawo pracy a prawo ubezpieczenia społecznego	27
5. Prawo pracy a inne gałęzie prawa	27
III. Cechy prawa pracy na tle innych gałęzi	28
Rozdział II. Zasady i normy prawa pracy	31
§ 5. Zagadnienia ogólne (pojęcia wstępne)	32
§ 6. Klasyfikacja i rodzaje zasad prawa pracy	33
I. Kryteria wyodrębnienia	33
II. Funkcje zasad	37
§ 7. Podstawowe zasady prawa pracy	37
I. Zasada wolności pracy	37
II. Zasada poszanowania godności i dóbr osobistych pracownika	39
III. Zasady: równości i niedyskryminacji	41
IV. Zasada prawa do godziwego wynagrodzenia	47
V. Zasada prawa do wypoczynku	48
VI. Zasada prawa do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	49
VII. Zasada zaspokajania potrzeb socjalnych, bytowych i kulturalnych pracowników	50
VIII. Zasada ułatwiania podnoszenia kwalifikacji zawodowych	51

IX. Zasada wolności koalicji	52
X. Zasada partycypacji	53
XI. Zasada nadzoru i kontroli nad warunkami pracy	54
XII. Zasada uprzywilejowania pracownika – rodzaje norm prawa pracy	55
XIII. Zasady-metanormy prawa pracy – stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego do stosunków pracy	61
Rozdział III. Źródła prawa pracy	65
§ 8. Pojęcie, rodzaje, systematyka i hierarchia źródeł prawa pracy	66
I. Uwagi wstępne	66
II. Rodzaje i systematyka źródeł prawa pracy	68
III. Hierarchia źródeł prawa pracy	71
§ 9. Konstytucja RP jako źródło standardów w dziedzinie zatrudnienia	72
§ 10. Źródła prawa o charakterze powszechnie obowiązującym	75
I. Uwagi wstępne	75
II. Ogólne źródła prawa stosunku pracy	77
III. Pragmatyki pracownicze	78
IV. Źródła zbiorowego prawa pracy	80
V. Źródła prawa nadzoru nad warunkami pracy i prawa o promocji zatrudnienia	81
§ 11. Specyficzne źródła prawa pracy	82
I. Uwagi wstępne – kontrowersje wokół normatywnego charakteru specyficznych źródeł prawa pracy	82
II. Układy zbiorowe pracy	85
1. Pojęcie i rodzaje układów	85
2. Zakres podmiotowy układu	87
3. Strony układu	88
4. Zakres przedmiotowy (treść) układów	90
5. Zawarcie i rejestracja układu	91
6. Utrata mocy obowiązującej, zmiany i zawieszenie układu	93
III. Porozumienia zbiorowe	94
IV. Regulaminy pracy	96
1. Uwagi wstępne	96
2. Treść regulaminu pracy	96
3. Tryb wprowadzania regulaminu pracy i jego wejście w życie	97
4. Zmiany regulaminu pracy	98
V. Regulaminy wynagradzania	99
1. Uwagi wstępne	99
2. Treść regulaminu wynagradzania	100
3. Tryb wprowadzania regulaminu wynagradzania i jego wejście w życie	100
4. Zmiany regulaminu wynagradzania	101
VI. Inne regulaminy	101
VII. Statuty	102

§ 12. Międzynarodowe i europejskie źródła prawa pracy	103
I. Miejsce prawa międzynarodowego i europejskiego w systemie źródeł prawa pracy. Uwagi wstępne	103
II. Międzynarodowe prawo pracy	106
III. Europejskie prawo pracy	111
Rozdział IV. Charakterystyka stosunku pracy	117
§ 13. Pojęcie i charakter prawny stosunku pracy	117
I. Uwagi wstępne – od najmu pracy do najmu pracownika	117
II. Pojęcie i rodzaje stosunku pracy	119
III. Charakter prawny stosunku pracy – istota pracowniczego podporządkowania	122
§ 14. Usługi, praca, służba – stosunek pracy a niepracownicze stosunki zatrudnienia	126
§ 15. Strony stosunku pracy	129
I. Pracownik	129
II. Pracodawca	135
1. Uwagi wstępne – koncepcje teoretyczne pracodawcy	135
2. Pojęcie pracodawcy	137
3. Problem państwa jako pracodawcy	141
4. Osoba lub organ reprezentujący pracodawcę	143
5. Pracodawca a zakład pracy	144
6. Zmiana pracodawcy przy zachowaniu tożsamości stosunku pracy	146
Rozdział V. Nawiązanie umownego stosunku pracy	148
§ 16. Uwagi wstępne	148
§ 17. Pojęcie i rodzaje umów o pracę	150
§ 18. Forma umowy o pracę	154
§ 19. Treść umowy o pracę	155
§ 20. Zawarcie umowy o pracę	158
Rozdział VI. Ustanie umownego stosunku pracy	160
§ 21. Wprowadzenie. Zagadnienia problemowe i pojęciowe	161
I. Uwagi ogólne i rys historyczny ochrony trwałości umownego stosunku pracy	161
II. Ochrona trwałości stosunku pracy w Europie i Stanach Zjednoczonych. Zagadnienie powszechnej ochrony trwałości stosunku pracy	164
III. Zakaz arbitralnego rozwiązania stosunku pracy jako ogólna zasada europejskiego prawa pracy	167
IV. Podstawy aksjologiczne ochrony trwałości stosunku pracy	168
V. Zagadnienia pojęciowe	169
§ 22. Rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron	173
§ 23. Forma, sposób i tryb rozwiązania umowy o pracę	175
I. Forma czynności prawnych skutkujących rozwiązaniem umowy o pracę	175

II.	Skutki niezachowania formy pisemnej wypowiedzenia i rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia	176
III.	Sposób i data złożenia wypowiedzenia i rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia	178
IV.	Konsultacja rozwiązania umowy o pracę ze związkiem zawodowym	179
§ 24.	Wypowiedzenie umowy o pracę	184
I.	Pojęcie i treść wypowiedzenia	184
II.	Okres i termin wypowiedzenia	186
III.	Wypowiedzenie przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony	188
1.	Obowiązek uzasadnienia wypowiedzenia. Konstrukcja prawna	189
2.	Relacje pomiędzy klauzulą „wypowiedzenia nieuzasadnionego” a klauzulami „zasad współżycia społecznego” oraz „społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa”	191
3.	Kryteria i przyczyny wypowiedzenia	193
3.1.	Zasada <i>ultima ratio</i> wypowiedzenia umowy o pracę....	200
3.2.	Przyczyny wyłączające wypowiedzenie	201
IV.	Wypowiedzenie przez pracodawcę terminowych umów o pracę	202
1.	Wypowiedzenie umowy zawartej na okres próbny	202
2.	Wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas określony	202
3.	Wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas wykonania określonej pracy	205
V.	Wypowiedzenie umowy o pracę przez pracownika	205
§ 25.	Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	206
I.	Uwagi ogólne	206
II.	Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracodawcę	207
1.	Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika	207
1.1.	Rozwiązanie umowy z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych	208
1.2.	Rozwiązanie umowy z powodu popełnienia przestępstwa przez pracownika	213
1.3.	Rozwiązanie umowy z powodu utraty przez pracownika uprawnień koniecznych do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku	215
1.4.	Termin na bezzwłoczne rozwiązanie umowy	216
2.	Rozwiązanie przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia z przyczyn niezawinionych przez pracownika	217
3.	Obowiązek ponownego zatrudnienia pracownika po powrocie do pracy	219

III. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika	219
1. Rozwiązanie umowy z powodu szkodliwego wpływu na zdrowie pracownika	220
2. Rozwiązanie umowy z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracodawcy	221
§ 26. Prawo pracownika do odwołania się od rozwiązania umowy o pracę i ciężar dowodu	223
§ 27. Szczególna ochrona trwałości stosunku pracy	226
§ 28. Zwolnienia grupowe	232
I. Uwagi ogólne	232
II. Zakres podmiotowy i przedmiotowy ustawy o zwolnieniach grupowych	233
III. Pojęcie zwolnienia grupowego	233
IV. Przyczyny niedotyczące pracownika	234
V. Procedura zwolnienia grupowego	234
VI. Porozumienie (regulamin) w sprawie zwolnień grupowych ..	236
VII. Uchylenie szczególnej ochrony trwałości stosunku pracy	236
VIII. Zwolnienia z powodu upadłości i likwidacji pracodawcy	238
IX. Świadczenia należne pracownikom z tytułu zwolnień grupowych	238
X. Roszczenie o ponowne nawiązanie stosunku pracy	239
§ 29. Sankcje i roszczenia z tytułu wadliwego rozwiązania umowy o pracę	240
I. Ogólnie o skutkach wadliwych czynności stron	240
II. Roszczenia pracownika z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę	242
1. Roszczenia z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas niekreślony	242
1.1. Roszczenie o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia, przywrócenie do pracy oraz o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy	242
1.2. Roszczenie o odszkodowanie	245
1.3. Odszkodowanie zastępcze (<i>facultas alternativa</i>)	247
1.3.1. Zarzut braku możliwości lub celowości przywrócenia do pracy	247
1.3.2. Sprzeczność przywrócenia do pracy z zasadami współzycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa	248
2. Roszczenia z tytułu wadliwego wypowiedzenia umów terminowych	249
III. Roszczenia pracownika z tytułu wadliwego rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę bez wypowiedzenia	250
1. Roszczenia z tytułu wadliwego rozwiązania umowy zawartej na czas nieokreślony	250
2. Roszczenia z tytułu wadliwego rozwiązania umów terminowych	250

IV. Roszczenia pracownika z tytułu naruszenia przez pracodawcę przepisów regulujących wygaśnięcie umowy o pracę	251
V. Roszczenia pracodawcy z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę przez pracownika	251
§ 30. Wygaśnięcie umowy o pracę	252
Rozdział VII. Zmiany stosunku pracy	254
§ 31. Wprowadzenie	254
§ 32. Zmiana podstawy prawnej stosunku pracy	256
§ 33. Zmiana pracodawcy	257
I. Przejście zakładu pracy na innego pracodawcę	257
1. Regulacje prawne i ich <i>ratio legis</i>	257
2. Pojęcie zakładu pracy, części zakładu pracy oraz przejścia w rozumieniu art. 23 ¹ KP i dyrektywy 2001/23/WE	258
3. Podstawy prawne i data przejścia	263
4. Ogólne skutki prawne przejścia i odpowiedzialność pracodawców za zobowiązania	266
5. Rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika za uprzedzeniem	267
6. Skutki prawne przejścia wobec pracowników zatrudnionych na podstawie pozaumownych stosunków pracy	268
7. Obowiązki informacyjne i negocjacyjne pracodawców	269
II. Zmiana pracodawcy w wyniku zmian normatywnych oraz na podstawie jednostronnych decyzji pracodawcy	270
§ 34. Zmiana treści umownego stosunku pracy	271
I. Wprowadzenie	271
II. Porozumienie zmieniające	271
III. Wypowiedzenie zmieniające	272
1. Konstrukcja prawna i zakres	272
2. Warunki braku wadliwości i skutki wypowiedzenia zmieniającego	273
3. Przedmiot wypowiedzenia	275
4. Ochrona przed zmianą treści stosunku pracy i roszczenia pracownika z tytułu wadliwego wypowiedzenia zmieniającego	276
IV. Zmiany normatywne treści umownego stosunku pracy	280
V. Zmiana treści umownego stosunku pracy na podstawie innych niż wypowiedzenie zmieniające jednostronnych czynności pracodawcy	282
1. Czasowe powierzenie innej pracy	282
2. Przeniesienie do innej pracy	285
§ 35. Zmiana treści pozaumownych stosunków pracy	287
§ 36. Zawieszenie stosunku pracy i stan nieczynny	289
Rozdział VIII. Pozaumowne stosunki pracy	292
§ 37. Uwagi wstępne	293
§ 38. Stosunki pracy z powołania	293

I. Zakres podmiotowy stosunków pracy z powołania	293
II. Charakter prawny aktu powołania	295
III. Cechy charakterystyczne stosunków pracy z powołania	296
§ 39. Stosunki pracy z mianowania	297
I. Uwagi wstępne	297
II. Zakres podmiotowy stosunków pracy z mianowania	298
III. Charakter prawny aktu mianowania	299
IV. Cechy charakterystyczne stosunków pracy z mianowania	300
§ 40. Stosunki pracy z wyboru	301
§ 41. Spółdzielcze stosunki pracy	302
Rozdział IX. Elastyczne i nietypowe formy zatrudnienia pracowniczego	304
§ 42. Pojęcie elastycznych i nietypowych form zatrudnienia pracowniczego	305
§ 43. Koncepcja <i>flexicurity</i>	309
§ 44. Praca tymczasowa	313
I. Ogólna charakterystyka pracy tymczasowej i najważniejsze definicje	313
II. Zasady zatrudniania pracowników tymczasowych i kierowa- nia tych pracowników do wykonywania pracy tymczasowej .	315
III. Realizacja zatrudnienia tymczasowego	318
§ 45. Telepraca	319
I. Uwagi wprowadzające i kluczowe pojęcia	319
II. Warunki stosowania telepracy przez pracodawcę	322
Rozdział X. Wynagrodzenie za pracę	326
§ 46. Pojęcie i charakter prawny wynagrodzenia	326
I. Cechy i definicja wynagrodzenia za pracę	326
II. Przedmiot wynagrodzenia za pracę	330
§ 47. Podstawy prawne	333
§ 48. Metody ustalania wynagrodzenia i systemy wynagradzania	337
§ 49. Składniki wynagrodzenia	340
I. Składniki wynagrodzenia jako element polityki kadrowej	340
II. Wynagrodzenie minimalne	341
III. Wynagrodzenie zasadnicze	343
IV. Dodatki, premie i nagroda jubileuszowa	343
§ 50. Ochrona wynagrodzenia za pracę	345
I. Środki ochrony wynagrodzenia za pracę	345
II. Wyłączenie zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia	346
III. Termin, miejsce i czas wypłaty wynagrodzenia	347
IV. Pieniężna forma wynagrodzenia	349
V. Odliczenia i potrącenia z wynagrodzenia za pracę	349
VI. Kwota wolna od potrąceń	351
§ 51. Świadczenia majątkowe związane z pracą niestanowiące wynagrodzenia	353
§ 52. Ochrona roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	354

Rozdział XI. Obowiązki pracodawcy i pracownika	358
§ 53. Uwagi ogólne	359
§ 54. Obowiązki pracodawcy określone w art. 94 KP	360
§ 55. Obowiązek przeciwdziałania mobbingowi	373
§ 56. Obowiązek pracodawcy wydania świadectwa pracy	378
§ 57. Obowiązki pracownika określone w art. 100 KP	384
§ 58. Zakaz konkurencji	388
Rozdział XII. Czas pracy	396
§ 59. Źródła regulacji czasu pracy	397
I. Polskie regulacje czasu pracy	397
II. Międzynarodowe i unijne regulacje czasu pracy	398
§ 60. Pojęcia i instytucje dotyczące czasu pracy	399
I. Czas pracy	399
II. Wymiar czasu pracy	403
III. Norma czasu pracy	405
IV. Niepełny wymiar czasu pracy	406
V. Pięciodniowy tydzień pracy	410
VI. Okres rozliczeniowy	411
VII. Doba pracownicza	414
VIII. Okres odpoczynku	416
IX. Praca zmianowa	417
X. Rozkład czasu pracy	418
XI. System czasu pracy	421
XII. Praca w nocy	423
XIII. Przerwy	423
XIV. Dyżur	426
XV. Podróż służbowa	428
§ 61. Odpoczynek dobowy i tygodniowy	432
I. Uwagi wstępne	432
II. Odpoczynek dobowy	433
III. Odpoczynek tygodniowy	434
§ 62. Systemy czasu pracy	435
I. Uwagi wstępne	435
II. Podstawowy czas pracy	437
III. Równoważny czas pracy	438
IV. Skrócony czas pracy	439
V. Zadaniowy czas pracy	441
VI. Czas pracy w ruchu ciągłym	444
§ 63. Praca w dni wolne od pracy	446
I. Uwagi wstępne	446
II. Praca w dzień wolny od pracy z tytułu przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy	447
III. Praca w niedziele i święta	449
§ 64. Rekompensowanie pracy w nocy	451
§ 65. Praca w godzinach nadliczbowych	452

I. Pojęcie i przesłanki zlecenia pracy w godzinach nadliczbowych	452
II. Limity godzin nadliczbowych	456
III. Praca w godzinach nadliczbowych w niepełnym wymiarze czasu pracy	457
IV. Rekompensowanie pracy w godzinach nadliczbowych	459
§ 66. Czas pracy osób na stanowiskach kierowniczych	463
§ 67. Ewidencja czasu pracy	466
Rozdział XIII. Urlopy pracownicze	469
§ 68. Uwagi ogólne	469
§ 69. Urlopy wypoczynkowe	471
I. Pojęcie i charakter prawny urlopu wypoczynkowego	471
II. Nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego. Wymiar urlopu wypoczynkowego	473
III. Sposób realizacji prawa do urlopu wypoczynkowego	484
IV. Świadczenia przysługujące z tytułu urlopu wypoczynkowego	497
§ 70. Urlop bezpłatny	502
Rozdział XIV. Uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem	507
§ 71. Uwagi ogólne	507
§ 72. Zakaz zatrudniania przy pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	512
§ 73. Uprawnienia przysługujące w okresie ciąży	514
§ 74. Uprawnienia przysługujące w związku z wychowywaniem dziecka	523
Rozdział XV. Zatrudnianie młodocianych	542
§ 75. Uwagi ogólne	542
§ 76. Pojęcie młodocianego	548
§ 77. Warunki dopuszczalności zatrudniania młodocianych	551
§ 78. Przygotowanie zawodowe młodocianych	552
§ 79. Obowiązek doksztalcenia	556
§ 80. Zatrudnianie młodocianych w innym celu niż przygotowanie zawodowe	557
§ 81. Szczególna ochrona zdrowia młodocianych	558
§ 82. Urlopy wypoczynkowe młodocianych	561
Rozdział XVI. Powszechna ochrona pracy	563
§ 83. Pojęcie ochrony pracy	563
§ 84. Podstawy prawne	565
§ 85. Obowiązki pracodawcy w zakresie ochrony pracy	568
I. Charakterystyka obowiązków pracodawcy	568
II. Rodzaje obowiązków pracodawcy	570
§ 86. Obowiązki innych podmiotów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	577
§ 87. Środki realizacji prawa pracownika do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	579

§ 88. Wewnętrzne (zakładowe) instytucje ochrony pracy	581
I. Służba bezpieczeństwa i higieny pracy	581
II. Konsultacje oraz komisja bezpieczeństwa i higieny pracy	585
§ 89. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	586
I. Pojęcie wypadku przy pracy	586
II. Tryb ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy	590
III. Pojęcie choroby zawodowej	593
IV. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	597
1. Prawo do świadczeń i ich rodzaje	597
2. Utrata prawa do świadczeń	598
3. Zbieg tytułów do świadczeń wypadkowych z innymi tytułami	600
4. Świadczenia uzupełniające	601
5. Odszkodowanie za przedmioty utracone	602
Rozdział XVII. Nadzór nad warunkami zatrudnienia	603
§ 90. Uwagi ogólne	603
§ 90a. Państwowa Inspekcja Pracy	606
§ 91. Społeczna inspekcja pracy	613
Rozdział XVIII. Odpowiedzialność pracownicza	617
§ 92. Uwagi ogólne	618
§ 93. Odpowiedzialność porządkowa	619
§ 94. Odpowiedzialność dyscyplinarna	627
§ 95. Odpowiedzialność materialna	631
Rozdział XIX. Zbiorowe prawo pracy	651
§ 96. Ogólna charakterystyka zbiorowego prawa pracy	652
I. Przedmiot zbiorowego prawa pracy	652
II. Podmioty zbiorowego prawa pracy	654
§ 97. Związki zawodowe	655
I. Uwagi wstępne	655
II. Wolności związkowe	656
III. Struktury związków zawodowych	658
IV. Utworzenie związku zawodowego	659
V. Cele, zadania i uprawnienia związków zawodowych	660
VI. Status prawny zakładowej (międzyzakładowej) organizacji związkowej	662
§ 98. Pozazwiązkowe przedstawicielstwo pracowników	664
I. Przedstawicielstwa zinstytucjonalizowane	664
1. Rady pracowników	664
2. Europejskie rady zakładowe i inni przedstawiciele załóg w przedsiębiorstwach ponadnarodowych	667
3. Rady pracownicze w przedsiębiorstwach państwowych	669
II. Przedstawicielstwo niezinstytucjonalizowane	670
§ 99. Organizacje pracodawców	672

§ 100. Rozwiązywanie sporów zbiorowych	673
I. Uwagi wstępne	673
II. Pojęcie, przedmiot i strony sporu zbiorowego	673
III. Procedura rozwiązywania sporu zbiorowego – rokowania, mediacje i arbitraż społeczny	675
IV. Strajk	676
§ 101. Dialog trójstronny	678
Rozdział XX. Rozwiązywanie sporów i przedawnienie roszczeń ze stosunku pracy	681
§ 102. Uwagi wstępne i terminologiczne	682
§ 103. Polubowne rozwiązywanie sporów ze stosunku pracy	684
§ 104. Ugoda w sporze ze stosunku pracy	685
§ 105. Komisje pojednawcze	689
§ 106. Sąd polubowny	693
§ 107. Rozstrzyganie spraw z zakresu prawa pracy przez sądy pracy	694
I. Ustrój sądów pracy	694
II. Sprawy z zakresu prawa pracy rozpoznawane przez sądy pracy	697
1. Sprawy o roszczenia ze stosunku pracy	698
2. Sprawy o roszczenia związane ze stosunkiem pracy	701
3. Sprawy o ustalenie istnienia stosunku pracy	703
4. Sprawy o odszkodowanie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	703
5. Sprawy o odszkodowanie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	704
6. Sprawy niemieszczące się w definicji „spraw z zakresu prawa pracy”	704
7. Sprawy niepodlegające właściwości sądów pracy	705
III. Katalog spraw rozpoznawanych przez sądy pracy	706
1. Sprawy z powództwa pracownika	706
2. Sprawy z powództwa pracodawcy	708
3. Sprawy z powództwa związków zawodowych	708
4. Sprawy z odwołania stron układu zbiorowego pracy	709
IV. Właściwość rzeczowa i miejscowa sądów pracy	709
1. Uwagi ogólne	709
2. Właściwość rzeczowa	710
3. Właściwość miejscowa	711
4. Przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu	711
V. Zdolność sądowa i procesowa	712
1. Zdolność sądowa i procesowa pracownika	712
2. Zdolność sądowa i procesowa pracodawcy	713
VI. Pełnomocnicy procesowi i inspektorzy pracy	715
VII. Postępowanie przed sądami pracy	717
1. Uwagi ogólne	717
2. Zasady postępowania odrębnego w sprawach z zakresu prawa pracy	718
2.1. Uwagi ogólne	718

2.2. Zasada szczególnej ochrony uzasadnionych interesów pracownika	718
2.3. Zasada ograniczonego formalizmu procesowego	720
2.4. Zasada szybkości postępowania	720
2.5. Zasada ugodowego załatwiania sporów	721
2.6. Zasada ograniczonej odpłatności	721
3. Koszty procesu w sprawach z zakresu prawa pracy	722
§ 108. Wybrane zagadnienia egzekucyjne	723
§ 109. Przedawnienie roszczeń, terminy zawite i terminy podobne do terminów zawitych	725
I. Przedawnienie roszczeń	725
II. Terminy zawite i terminy podobne do terminów zawitych	729
Rozdział XXI. Odpowiedzialność pracodawców za naruszenie przepisów prawa pracy	731
§ 110. Uwagi ogólne	731
§ 111. Odpowiedzialność majątkowa (odszkodowawcza) pracodawcy ..	732
§ 112. Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika	733
§ 113. Przepiępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową	739
Rozdział XXII. Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu ..	742
§ 114. Problematyka społeczno-ekonomiczna bezrobocia	742
§ 115. Problematyka prawna bezrobocia	750
I. Uwagi wprowadzające	750
II. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu	751
III. Pojęcie bezrobotnego	757
IV. Świadczenia dla bezrobotnych	760
V. Działania na rzecz osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy	764
Indeks rzeczowy.....	767